

DR. MOLNÁR PÉTER
adjunktus
Szegedi Tudományegyetem
Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Péter M. László: Tanársorssal verve, áldva

„Ez a könyv egy olyan tanár tapasztalatait, véleményét mondja el a magyar iskolarendszerről, aki ötvenkét évet dolgozott benne köztanárként...”

A szerző azoknak ajánlja ezt a szókimondó könyvet, „...akik nem idegenkednek az olvasástól.” Már a fűlszöveg is sugallja, hogy Péter M. László tanító és magyar-ének szakos tanár.

Ezt az „életmű tükröt” két részre lehet bontani, mely képes érzékeltetni a verve-áldva helyzetet. A nehéz sorsú, de éles eszű kisgyerekből miért éppen tanító, majd tanár lett? Minek hatására választotta az édesanyja neheztelése ellenére ezt a pályát, hivatást? Kik segítették őt tervének végrehajtásában? Az életút leírásából úgy tűnik, hogy azok hivatástudattal megáldott pedagógusok, akik minden helyzetben példaadóan végezték oktató- nevelő munkájukat. A pályakép, a pályaszeretet formálásában és finomításában az élő tanári minták meghatározók tudnak lenni a fogékony gyermekre, fiatalra. Fontos észrevenni, hogy a támogatott részéről is komoly akaraterő és kitartás kell céljai, elképzelései megvalósításához, majd a pályán maradáshoz és helytálláshoz.

Az életút leírásában megtaláljuk a szerző által megélt korszakok oktatásirányítási gyakorlatának kritikáját, a különböző intézkedések hatásainak rövid elemzését. Napjainkig elvezet gondolatmenete, amelynek szomorú következtetése, miszerint „Ma már nem vonzó a pedagóguspálya.”

A pedagógusi tevékenység ünnepi része az, amikor a gyerekekről, az oktatás *legfőbb* szereplőiről gondolkodhatunk, velük lehetünk. A pedagógus tanulókra tett személyes hatását megnyilvánulásaiokon, magatartásukon és teljesítményeiken lehet észrevenni. (Szándékosan nem írtam a „mérni” szót!) A könyvből olvashatunk néhány ilyen tanulói fogalmazványt az iskolájukról, arról, hogy miért vagyunk a világon. Egy merész ötlet eredményeként a tanulók választ adhattak arra is, hogy 1998. júniusában mit tudnak az akkori pártokról. Érdemes elolvasni a változtatás nélkül közölt írásokat.

Az iskolai élet vidám, maradandó élményt adó lehetőségeiről is képet kapunk a „Nevet az osztály” című részből. Akármilyen korúak az iskolások, egybehangzóan azt mondják, hogy ezért érdemes iskolába járni! A játszva tanulás és élményszerzés biztosítása a tartós tudás titka. Ebből a titokból kapunk izelítőt, hogy hogyan lehet „gőrcsölés nélkül” (P.M.L. szóhasználata) az életre tanítani.

Az oktatás másik *legfontosabb* szereplői hogyan fogadják egy szakmatársuk diákjaival elért sikereit? Egy iskola pszichés légkörét ezek a tényezők teszik elviselhetővé vagy elviselhetetlenné a benne élők számára. Egy kezdő és egy gyakorlott pedagógus számára milyen lehetőségek vannak a tantestületben, a lakóhelyen és azon kívül kialakult eredménylistán előrébb lépni? Ehhez a pedagógusnak olyan képességgel kell rendelkeznie, amely segít felismerni a gyermekben a tehetséget. Az előbbre lépéshez azonban az sem mindegy, hogy kik értékelik a pedagógus munkáját. A könyvbeli történetekből látható, hogy emiatt elég sok konfliktus alakul ki egy-egy iskolán belül és azon kívül.

Péter M. László tiszteletet érdemlően hosszú pályafutása során a nevelés és oktatás módszereinek, fogásainak finom formáit fejlesztette ki. Tapasztalattára utánozhatatlan: tanított osztatlan tanyai iskolában, az általános iskola alsó és felső tagozatában, középiskolában. Gyakorlóiskolai szakvezetőként tanárgenerációk leshették el tőle a szakmai fogásokat. Széles ská-

lájú alkotói munkásságának ismertetése is jelzi, hogy mindig törekedett a pedagógiai hatékonyság szolgálatában tevékenykedni.

Az általa tanított, az anyakönyvekből kigyűjtött tanulók száma 1637. Legalább ennyi család emlékszik így vagy úgy, de leginkább szeretettel arról, hogy hogyan teltek az órai és órán kívüli percek iskolás korukban...

Végül engedtessek meg nekem is leírni azt, hogy mit tanultam Péter M. Lászlótól. Szülői értekezleten vagyunk. Hová menjenek kirándulni gyermekeink? Kér az osztályfőnök három javaslatot. Felírja a táblára a helységneveket. Kézfelemeléssel szavazunk. Megszámlálja az egyes helyszínekre adott voksokat. A legtöbb szavazatot szerzett helyszínre ment az osztály. Ez a döntési folyamat csak öt percig tartott.

A kirándulást követően a videósakkörös tanulók és az osztályfőnök által készített felvételeket nézhettük meg. Képet kaptunk arról, hogy kivel mi történt.

Jó szívvel ajánlom e könyvet a pedagóguspályára készülőknek, gyakorló pedagógusoknak és a könyvbeli történetek szereplőinek és a kedves szülőknek.

Péter M. László: Tanársorssal verve, áldva. Béba Kiadó, Szeged, 2011. 187 o.

R. MOLNÁR EMMA – VASS LÁSZLÓ

Stiliztikai ábécé

A szótárszerű Stiliztikai ábécé az általános iskola felső tagozatos tanulói számára készült, ugyanakkor segítségére lehet az ott tanító magyartanárnak is. A betűrendbe szedett szócikkek tartalmazzák az általános iskola tantervében előforduló stiliztikai alapfogalmak egyszerű meghatározását, továbbá egy-egy szemléltető bizonyító példát. Mind a definiált fogalmak, mind a példák a felső tagozat irodalmi törzsanyagából – olykor kiegészítő anyagából – valók. Bár ezen az iskolai fokon nincs külön tantárgy, amely a stiliztika elnevezést viselné, de a stílusban szorosan összefonódik az irodalommal, a nyelvvel, sőt pl. a rajzzal, énekkel, történelemmel is. A meghatározások alapvető ismereteket adnak, a példák segítik a fogalmak kialakítását, de ismétlés, rendszerezés céljából is ajánlhatjuk e könyvet.

A szemléletes illusztrációkat Bartzánfalvi Ferenc művésztanár készítette.

A kötet még kapható mindaddig, amíg a készlet tart. Az ára 450,- Ft.

A megrendeléseket a következő címre kérnénk:

Módszertani Közlemények, 6725 Szeged, Hattyas sor 10.

E-mail cím: modszertan@jgypk.u-szeged.hu

